

8. АНАЛІТИКА

Таїсія Іванівна Грицишина,

старший науковий співробітник
відділу інноваційних технологій в освіті обдарованих
Інституту обдарованої дитини НАПН України,
керівник Дошкільної академії «УнікУм»,
м. Київ, Україна

ІННОВАЦІЙНА ОСВІТА – ДОШКІЛЬНЯТАМ

Сучасна освітня парадигма ґрунтується на ідеях унікальності кожної особистості, необхідності системного розвитку її здібностей та обдарувань, надання можливостей для формування інтелектуального і творчого потенціалу, формування здатності до оптимального самовиявлення в умовах постійно зростаючих запитів суспільства щодо рівня освіченості підростаючого покоління. Пріоритетні напрями діяльності в освітній сфері розглядають в контексті інтеграції української освіти в європейський та світовий освітні простори.

Світова спільнота прагне створити систему освіти, адекватну викликам часу та потребам особистості, тому створює нові умови та моделі її розвитку. Формування новітньої освітньої ідеології тісно пов'язано з вихованням нового мислення, спрямованого на розроблення теоретико-методологічних засад нової філософії освіти, орієнтованої на єдність гуманістичної мети та засобів її досягнення. У перспективних освітніх моделях основою є ідея формування та динамічного розвитку таланту кожної дитини з раннього віку, як умови подальшого самоствердження на життєвому шляху.

Про *неакадемічні навички* – критичне мислення, вміння працювати у команді, комп'ютерну грамотність – недавно почали говорити всерйоз. Поки у навчальних закладах продовжують тренувати дітей до стандартизованих тестів, світові експерти думають над тим, як розвинути в дітей навички, необхідні для виживання у цифрову епоху. До навичок ХХІ століття експерти віднесли такі:

– *грамотність* – базові знання мов, рахунок, фінанси, наука, культура;

– *компетенції* – критичне мислення, розв'язання проблем, творче мислення, співробітництво;

– *особисті якості* – допитливість, ініціативність, наполегливість, лідерство.

Стратегічним завданням освіти сучасних дітей, починаючи з дошкільного віку, має бути забезпечення розвитку базових (стартових) потенційних компетенцій та особистісних якостей, що сприяють формуванню творчих і технічних здібностей, продуктивного та критичного мислення; розвитку сенсорних, інтелектуальних і творчих здібностей, інтересів дітей, допитливості та пізнавальної мотивації; формування пізнавальних дій, сенсорної культури та культури пізнання, цінностей пізнання.

На жаль, зміст сучасної дошкільної освіти, закладений у програми розвитку, навчання і виховання, не відповідає запитам сьогодення. Дослідження психологів підтвердили, що традиційні діагностичні методи і методики не дають об'єктивної картини здібностей та можливостей сучасних дітей. Сучасні п'ятирічні діти діагностичні завдання кінця ХХ століття (як показники норми розвитку) успішно виконують зараз у трирічному або ще раніше. Система ставлень та відносин домінує над потребою традиційного набуття знань. Раніше це було характерно для підлітків 12–15 років, сьогодні це стосується дітей дошкільного віку. Ми дивуємося, що діти рідко хочуть нас копіювати, їм властива гіперактивність (не стільки реактивна, скільки активна, а іноді й гіперактивна діяльність). Відповідь на це питання полягає в тому, що діти змінюються, у 3 роки вони здатні орієнтуватися на результат і продукт/продукцію власної діяльності. Тому необхідно по-новому вибудовувати систему виховання і

розвитку дитини вже в ранньому віці. А чи готові до цього наші вихователі та вчителі?

Спроби практиків перевести освіту дітей з підвищеними когнітивними здібностями у площину підсилення (поглиблення) змісту дошкільної освіти, дає протилежний ефект – перевантаження психофізіологічних можливостей та поступову втрату пізнавальної активності. Необхідно надати дитині змогу спробувати себе в різних галузях: побути співаком, артистом, балериною, музикантом, науковцем, винахідником. Під час цього просто потрібно уважно стежити за тим, що дитині більше подобається і виходить краще, що приносить більше задоволення, чим займається самостійно.

Дошкільникам властиве перебування в емоційному світі, тому потрібно важливо активізувати їх, здивувати, налаштувати на милування довкіллям. Адже здивування часто є першим кроком до активного зацікавленого пізнання світу, дослідження явища, експериментування. Подив є одним із важливих мотивів до пізнання нового, невідомого, відкриття цікавих властивостей об'єктів, подальшого використання їх з власною метою.

Без фантазії, наукової творчості та сміливості, впевненості у власних силах, самостійності, цілеспрямованості та вмінні доводити власну думку ніколи не відбудеться справжніх відкриттів. Першоджерелом відкриттів є інтуїція, що формується змалку на заняттях різного спрямування, де діти навчаються порівнювати не лише кількісно, а й якісно; висувають гіпотези і вигадують експерименти для перевірки їх правильності; будують перші «хмарочоси» методом проб і помилок, навчаються забезпечувати міцність та стійкість конструкції; прикрашають свої доробки, вчасно зупиняючись, прислухаючись до почуття міри; придумують цікаві прийоми з'єднання елементів та назви для геометричних форм, яскраві порівняння з об'єктами довкілля тощо.

Отже, актуальність та необхідність фахової допомоги дітям із підвищеними когнітивними здібностями *беззаперечна*. Відповідь на запитання: «Як сформувати у дітей навички у XXI столітті, виховати інженерів та науковців, які працюватимуть у високотехнологічному суспільстві?» можна отримати, ознайомившись з інноваційними напрямками Дошкільної академії «УнікУм».

Новизна ідеї полягає в тому, що Інститут обдарованої дитини НАПН України створив унікальний, практичний, інноваційний навчально-розвивальний Центр для дітей раннього та дошкільного віку, основним завданням якого розкриття природного потенціалу, задатків і здібностей кожного вихованця і на їх основі сформувати відповідальну, соціально активну, творчо мислячу особистість, впевнену у власних силах, шляхом створення оригінальної інноваційної системи дошкільної освіти (від народження дитини до 6–7 років).

Стратегічну місію Центру відображено у твердженні, що всі діти обдаровані мають унікальні потреби, інтереси, здібності й таланти. *Основне завдання* полягає в тому, поєднати науку і практику; розробити та апробувати новітні принципи та умови, сприятливі

для розвитку природних задатків, інтересів і нахилів дітей; вийти на якісно новий рівень освітньо-виховного середовища, що відповідало б вимогам часу. Враховуючи виклики сучасності, ми орієнтуємось на запити батьків та освітян у питанні розв'язання проблем освіти.

З урахуванням зазначених положень формуються **основоположні принципи** організації педагогічної взаємодії та забезпечення їх реалізації в навчальних планах, програмах, технологіях навчання і виховання Дошкільної академії. Зазначимо їх.

- *Принцип орієнтації на пізнавальні інтереси дитини*. Експерименти, досліди – це процес творчий, а творчість неможливо нав'язати ззовні, вона народжується лише на основі внутрішньої потреби у пізнанні (за О. Савенковим).

- *Принцип свободи вибору діяльності*. Лише за умови його реалізації освіта здатна стати адекватною індивідуальним цілям особистості.

- *Принцип засвоєння знань в єдності зі способами їх отримання*. Диктуються завданнями освіти щодо формування наукової картини Всесвіту (охоплює не лише засвоєння певного обсягу інформації, добутої шляхом спеціальних досліджень, а за необхідності передбачає шлях отримання нового знання на базі оволодіння способами її виявлення).

- *Принцип опори на розвиток умінь самостійного пошуку інформації*. Не лише повідомлення знань, а передусім розвиток потреб і здібностей здобувати ці знання. Дитина не просто споживає інформацію, а сама породжує знання.

- *Принцип поєднання продуктивних і репродуктивних методів навчання*. Використання дослідницьких методів навчання має поєднуватися із застосуванням методів репродуктивних, що можуть розглядатися як рутинні, але не стають непотрібними з цієї причини. Освітній процес необхідно пронизувати «запрошенням до відкриття».

- *Принцип формування уявлень про динамічність знання*. Зміст освіти повинен вибудуватись так, щоб досвід людства поставав перед дітьми не як сума догм, не як звід непорушних законів і правил, а як жива система, що постійно розвивається.

- *Принцип формування уявлення про дослідження як стиль життя*. В освіті дослідження та експерименти є не просто набором методів і прийомів навчання, а його змістом і сенсом. Завдання розвитку у дітей загальних дослідницьких умінь та навичок розглядається не як специфічний спосіб пізнання, а як головний спосіб формування особливого стилю життя, підґрунтя розвитку поведінки, що засновано на домінуванні проявів пошукової активності в різних життєвих ситуаціях.

- *Принцип використання авторських та партнерських освітніх програм*. Програма розрахована на творчу взаємодію вихователя і дитини. Вона «...не може бути придбана в “супермаркеті”, де торгують замороженими ідеями; вона повинна вирости з життя тих людей, які будуть взаємодіяти» (за К. Роджерсом).

- *Принцип нетрадиційності системи* виражається у зміні традиційної класно-урочної системи, розрахованої на однієї групу вихованців, в індивідуально-пошуковий навчальний заклад. Цей принцип передбачає загальне навчання і виховання різновікових груп дітей у зоні вільного розвитку, що дає змогу переходити на більш високі рівні розвитку.

- *Принцип варіативності.* Його важливими чинниками мають стати такі, що розвивають індивідуальність дитини, сприяють самовираженню, розвитку, саморозвитку, самовдосконаленню, забезпечують самоактуалізацію особистості як суб'єкта пізнавальної та предметно-перетворювальної діяльності.

- *Принцип міжпредметної інтеграції.* Реалізація принципу міжпредметних зв'язків, заснованого на використанні різних за змістом знань (математичних, природничих, мистецтвознавчих, мовних тощо) дає можливість ефективно і цілісно розвивати особистість дитини.

Пропоноване освітньо-інформаційне середовище Центру розвитку особистості «УнікУм» виражено в принципі наступності освіти та виховання і реалізується через об'єднання в освітню систему: «Центр сім'ї та раннього дитинства» (0–1,5 років), групи раннього розвитку (1,5–2 років), (2–2,5 років), (2,5–3 років), Дошкільна академія (3–6 (7) років).

Навчальною метою є набуття дитиною сучасних базових знань та функціональних компетентностей на основі реалізації спеціальних розвивальних програм з підвищеним рівнем креативності, міждисциплінарності, інтегрованості, виходячи з інтересів, нахилів, здібностей дитини. Формування базових компетентностей самостійного навчання впродовж життя є ключовим, оскільки після закінчення навчального закладу випускники житимуть і працюватимуть в суспільстві, сповненому інноваційних знань.

Розвивальною метою є реалізація творчого потенціалу особистості в умовах навчання/самонавчання, виховання/самовиховання, розвитку/саморозвитку, здатності до самореалізації в реальних суспільних умовах, що швидко змінюються.

Виховною метою є гармонійний розвиток/саморозвиток, моральне, патріотичне, духовне виховання дитини, її підготовка до активної творчої, соціально значущої, сповненої особистісного сенсу життєдіяльності, конкурентоздатної в соціумі.

Навчально-виховний процес у Центрі здійснюють на основі суб'єкт-суб'єктних відносин та індивідуалізації за науковим супроводом, розробленим Інститутом обдарованої дитини НАПН України. Він ґрунтується на інноваційних формах і методах набуття знань, що значно перевищує рівень, передбачений державним стандартом.

Основою технології навчання є ідея оперативного управління дидактичним процесом, проектування та відтворення творчого навчально-виховного процесу. Реалізація змісту навчання і виховання в Центрі передбачає використання не лише наявного навчально-методичного забезпечення, а також розроблення інноваційних методик і програм, їх експериментальну

апробацію, підготовку нової навчально-методичної літератури (підручників, зошитів, методичних рекомендацій) з різним рівнем складності.

Діяльність з дітьми виконують фахівці-професіонали різних профілів, які мають базову педагогічну освіту, достатні теоретичні знання та практичні вміння у процесі спілкування для того, щоб створити позитивний мікроклімат у дитячому та педагогічному колективах. Вони проходять перепідготовку до педагогічної діяльності в Центрі «УнікУм» і стають вихователями-дослідниками, володіють новітніми методами навчання, що стимулюють творчість, креативність, дослідництво, самостійне мислення; є комп'ютерно грамотними та вміють користуватись електронними засобами навчання. Вихователь-учитель «УнікУму» є більше фасилітатором, психологом (коучем), ніж носієм і передавачем інформації.

Базовий рівень навчання і виховання дітей дошкільного віку в Центрі забезпечує виконання вимог Базового компоненту дошкільної освіти України – державного стандарту дошкільної освіти. Освітньо-виховна діяльність на базовому рівні здійснюється відповідно до вимог з Державною базовою програмою дошкільної освіти України «Дитина в дошкільні роки».

Для дітей дошкільного віку в структурі Центру «УнікУм» функціонують творчо-розвивальні студії та клуби, основною функцією яких є забезпечення пізнавального та творчого розвитку дитини в різних галузях діяльності. Творчо-розвивальні студії у структурі мають експериментальні творчі майстер-класи різних напрямів. Профілі для їх відвідування діти обирають самостійно. Вони можуть бути постійними або змінюватися залежно від інтересів, нахилів і здібностей дітей.

Індивідуальний психолого-педагогічний супровід дитини передбачає спостереження за розвитком дитини, діагностику пізнавальних процесів і розумових здібностей (що допоможе побачити динаміку й перспективу її розвитку в період відвідування занять), складання *індивідуальної освітньої програми* для кожної дитини. Психолог проводить консультації з вихователями-вчителями та батьками щодо організації занять і всебічного розвитку дитини. За необхідності корекції поведінки або психічних станів дитини, проводить індивідуальні або групові розвивально-корекційні заняття, використовуючи методи арт-терапії, казкотерапії, пісочної терапії.

Дошкільна академія «УнікУм» відкрила двері для дітей та батьків у вересні 2015 року. Науковці створили **Програму розвитку обдарованості дошкільника** для дітей віком від 3-х до 6-ти років, що спрямована на розвиток трьох компонентів, що утворюють структуру обдарованості: 1) пізнавальної активності, 2) розумових здібностей, 3) дитячих видів діяльності. У розробленні змісту розвивальної програми враховано пізнавальні та комунікативні потреби дошкільнят, психологічні та вікові особливості дітей дошкільного віку. *Мета програми:* виявлення індивідуальних особливостей та здібностей дітей; створення сприятливих умов для розвитку природних обдарувань,

розкриття їхньої індивідуальності; гармонійний розвиток кожної дитини.

На початку діяльності (вересень–грудень, 2015) Дошкільну академію відвідували 8 дітей. Програма складалася з 6 інтегрованих розвивальних курсів (напрямів): Lego-конструювання, англійська мова, розвивальне читання, арт-студія, фізкультура, логіка. Кожний із напрямів є інноваційним, впроваджується за авторськими програмами. В них поєднано розвивальне навчання з саморозвитком дитини через організацію розвивального середовища. Вони забезпечують всебічний розвиток наших вихованців – інтелектуальний, творчий, технічний, фізичний – програми курсів проходять експериментальну апробацію та користуються попитом у батьків та дітей.

3 січня 2016 року за пропозицією батьків ми ввели ще 4 експериментальні напрями: музику, ейдетику, образотворчу діяльність і клуб «Юний дослідник». Також було відкрито групу раннього розвитку для дітей від 1,5 до 3-х років. На кінець навчального року (31 травня 2015 р.) Дошкільну академію «УнікУм» відвідувала вже 21 дитина.

Заняття проводили у першій половині дня (з 9³⁰ до 12³⁰) за розписом з понеділка до четверга. Кожного дня чотири заняття. Тривалість занять від 30 (для молодших) до 60 хв (для старших дошкільників). Перша частина заняття (15–25 хв відповідно) проводиться на килимі, друга – за столиками. Між заняттями – рухлива перерва впродовж 15 хв, під час якої вихователь проводить рухливі ігри, фізкультурні вправи або дає дітям можливість відпочити, поспілкуватися, зайнятися улюбленою справою. Об 11¹⁵, після другого заняття – другий сніданок (діти їдять те, що їм з собою збрала мама). Чисельний склад групи на занятті 6–8 дітей.

Особливої уваги ми надаємо родинній освіті та її підтримці у вихованні і розвитку малюків, тому проводимо день дозвілля для дітей та батьківський день. До цього дня готуємо для батьків відкриті заняття, проводимо спільні майстер-класи, семінари. Вони мають можливість поспілкуватися з науковцями, вихователями-вчителями, отримати від них і психологів консультації та рекомендації.

Для нас важливим є зворотний зв'язок від батьків з метою вдосконалення навчально-ігрового процесу і вчасного реагування на їхні запити. Час від часу організуємо з батьками зустрічі та проводимо анкетування. Вони зазначають, що дітям подобається відвідувати Академію. Батьків влаштовує, що навчально-ігровий процес наближено до традиційної системи, а також те, що дитина розвивається всебічно. Заняття (за результатами опитування батьків) цікаві, захоплюючі, різноманітні, діти помітно розвиваються, розповідають, що робили на заняттях, вдома самі малюють, конструюють, відтворюючи отримані знання та враження. Батьки також зауважують, що на малюнках та конструкціях з'являється сюжет, діти планують творчу діяльність, намагаються досягти результату, виявляють наполегливість.

У червні 2016 р. ми організували оздоровлення для наших вихованців. Проводили виїзди на природу, заняття на свіжому повітрі: ознайомлення з навколишнім середовищем, читання, розвиток мови, математику, логіку, конструювання, заняття з образотворчої діяльності та художньої праці, настільні ігри, інтелектуальні ігри (шашки), досліди та експерименти, ігри з піском і водою, тематичні дні та фізкультурні розваги. В оздоровчий період з дітьми працювали два вихователя та вчителя англійської мови. Характерно, що на оздоровчий період до нас прийшли нові діти мікрорайону, які раніше не відвідували Центр, оскільки їх зацікавили позитивні відгуки постійних відвідувачів. Ці ж діти сьогодні навчаються у нас.

У вересні 2016 р. ми збільшили кількість приміщень для дітей і ввели додатково ще декілька напрямів: оригамі, логоритмику, хореографію, інформатику та підготовку до вступу до ЗНЗ для старших дошкільнят. Було відкрито театральну студію «Зірочка», художню студію «У світі чарівного мистецтва», студію «Телемалютко». Розпочала діяльність психолого-педагогічна *розвивальна пісочниця*. У групі раннього розвитку розпочалися *заняття з психологом* з сенсорного розвитку малят та казкотерапія.

3 січня 2017 р. організовано *логопедичну службу*. Працює група повного дня та *група «Надвечір'я»*, а також проводиться набір дітей у *міні-садок* та на *вечірні розвивальні заняття і студії*.

Кількість напрямів, які функціонують в Дошкільній академії «УнікУм» з дня її відкриття (вересень 2015 р.) подано в таблиці 1.

Отже, за час діяльності Центру «УнікУм» (2015–2017 рр.) для дітей відкрито 23 напрями. З них: 14 – у групі раннього розвитку, 17 – у молодшій групі та 20 – у старшій. З дітьми займаються 18 вихователів-учителів.

Реалізується три експериментальні напрями: *перший* – «Пізнавальне конструювання», *другий* – «Логіки світу» (автор і розробник Ірина Стеценко, науковий співробітник Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем НАН України та МОН України), *третій* – «Вступ до природничих наук і техніки» (програма клубу «Юний дослідник», автор і розробник Олександр Козленко, науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України). Інші напрями – інноваційні, за авторськими методиками наукових співробітників.

Сьогодні Академія працює повний робочий тиждень – з понеділка по п'ятницю: розвивальні групи з 9⁰⁰ до 13⁰⁰; група повного дня з 9⁰⁰ до 18⁰⁰; *група «Надвечір'я»* з 16⁰⁰ до 19⁰⁰. Для тих батьків, які приводять дітей раніше 9⁰⁰ або забирають після 18⁰⁰, запроваджено *послугу – «няня»*. Навчально-ігровий процес в Академії базується на організації розвивальної взаємодії між дорослим і дитиною у тих видах діяльності, що визначають основними для певного віку та забезпечують всебічний розвиток дошкільника.

Кількість дітей за рік значно зросла. На сьогодні академію відвідує 50 дітей. Функціонує розподіл

Таблиця 1

Групи	Кількість напрямів на вересень 2015 р.	Додатково на січень 2016 р.	Додатково на вересень 2016 р.	Додатково на січень 2017 р.
«Я пізнаю світ» (ранній вік – для дітей від 1,5 до 3 років)		Ознайомлення з навколишнім середовищем та розвиток мови; сенсорика/арт; фізкультура; конструювання з Lego; Baby English; музика	Ознайомлення з природою та розвиток мови; математика; малювання; ліплення; ігри з піском; сенсорика (заняття з психологом); «Подорож у казку»	Група повного дня; вечірнє заняття з творчості
«Я – маленький геній» (молодший дошкільний вік, діти від 3 до 4,5 років)	Baby English; фізкультура; клуб «Логіки світу»; арт-студія (сенсорика); Lego-конструювання; розвивальне читання	Ознайомлення з навколишнім середовищем та розвиток мови; клуб «Читайко»; музика; клуб «Юний дослідник»; математика; малювання; аплікація; ліплення з пластиліну	Ознайомлення з природою та розвиток мови; логоритмика; театральна студія; художня студія (малюнок, глина); орігамі; пісочниця	Логопед; міні-сад; «Надвечір'я»
«Я – майбутній учень» (старший дошкільний вік, діти від 4,5 до 6 років)	Baby English; фізкультура; клуб «Логіки світу»; арт-студія; розвивальне читання; Lego-конструювання	Музика; клуб «Юний дослідник»; ейдетика; образотворча діяльність (малювання ліплення з пластиліну аплікація); швидкочитання	Орігамі логоритмика; хореографія; театральна студія; художня студія (живопис, графіка, керамічна глина); пісочниця; студія «Телемалятко»; інформатика; підготовка до навчання у ЗНЗ	Логопед; міні-сад; «Надвечір'я»

дітей за групами: 16 дітей – у групі раннього розвитку, 20 дітей – у молодшій групі та 14 – у старшій. Наяв-на тенденція щодо наповнюваності груп ясельного та молодшого дошкільного віку, оскільки планувалася наповненість груп до 10 дітей, що необхідно для здійснення індивідуального підходу. Ми будемо формувати дві молодші групи. Дітей переводимо з групи в групу не лише за віком, а й за рівнем розвитку, узгоджуючи це з батьками.

На початку січня 2017 р. ми провели чергове анкетування батьків і отримали приємні та об'єктивні результати. Наводимо декілька запитань та відповіді батьків.

1. Чому Ви відвідуєте саме нашу Академію?

а) подобається педагогічний колектив; вихователі-вчителі професіонали; професійний, науковий підхід; індивідуальний підхід до кожної дитини; всебічний розвиток; цінують індивідуальність дитини;

б) це – унікальний Центр, цікаве та ефективне поєднання систем діяльності дошкільного та розвивального закладу; задовольняє програма навчально-ігрових занять, висока якість навчання; подобається нетрадиційна система навчального процесу, те, що працюють спеціалісти-предметники; нестандартний підхід до занять.

в) подобаються умови, лояльні ціни, територіально близько; гарний мікроклімат у колективі,

доброзичливі обставини, увага до запитів батьків; доступна вартість послуг; персонал уважний до дітей, адміністрація швидко реагує на зауваження та пропозиції батьків.

г) дитині дуже подобається; вона йде додому задоволена; помітний розвиток дитини; порадила сусідка і дуже задоволена з першого дня; водимо, тому що подобається.

2. Чи відбулися зміни у розвитку Вашої дитини?

Дитина почала рахувати; вивчає та розповідає вірші, називає букви; полюбила конструктор; стала більш посидючою; краще і більше розмовляє, збільшився словниковий запас; стала співати; ходить на заняття із задоволенням; стали більш логічними ігри, вдома наспівує пісеньки; став більш комунікабельним, упорядкувався розпис дня; покращилася дисципліна; видно, що дитина розвивається, більш вміло поводить з конструктором, більше хоче малювати, показує вправи з фізкультури після занять; стала більш організованою та соціальною.

Неочікувані відповіді ми отримали на запитання «До яких занять проявляє дитина більший інтерес?» Зазначимо, що хоча за рейтингом першість отримали такі напрями, як: Lego-конструювання, фізкультура, творчі (художня студія, арт-студія), розвивальна пісочниця. В анкетах всі наші заняття отримали певну кількість балів, а в деяких на перше місце виходили клуби «Юний дослідник», «Логіки світу», «Поле чудес» (ейдетика) тощо. Це свідчить про те, що нам вдалося виявити природні задатки кожного нашого вихованця, задовольнити інтерес, створити умови для розвитку не лише природних здібностей, а й інших нахилів дитини. Це надихає нас на подальшу творчу діяльність і сприяє виникненню нових ідей.

Творчий колектив Академії «УнікУм» відкритий до нового. Сьогодні він є учасником двох наукових проєктів Всеукраїнського рівня, а саме:

1) науково-педагогічний проєкт «Школа майбутнього» (науковий керівник В. Мадзігон, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, радник директора Інституту обдарованої дитини НАПН України).

2) науково-педагогічний проєкт «Розвиток творчої індивідуальності, продуктивного та критичного мислення дошкільників із використанням STREAM-технології» (науковий керівник К. Крутій, доктор педагогічних наук, професор).

Ми усвідомлюємо, що реалізація інноваційного компоненту програми розвитку дітей дошкільного

віку буде більш ефективна, якщо буде створено педагогічні умови, серед яких:

– доповнення змісту освітнього процесу здійсненням інноваційної діяльності за парціальною програмою формування культури інженерного мислення у дошкільників «STREAM-освіта або Стежинки у Всесвіті» (науковий керівник професор К. Крутій);

– педагогічна взаємодія учасників освітніх відносин на основі міжпредметної інтеграції набуде нового характеру: *новий підхід до інтегрованої (міжпредметної) освіти дошкільників за «темами», а не за предметним або лексико-граматичним спрямуванням;*

– науково-методичне забезпечення міжпредметної інтеграції охоплюватиме необхідні ресурси ефективного освітнього процесу (науковий супровід, вітчизняний та зарубіжний педагогічний досвід, освітні технології (едьютейнмент тощо);

– організація освітнього середовища кожної конкретної групи, відповідатиме актуальним завданням розвитку дітей дошкільного віку та стимулюватиме їх до позитивної взаємодії один з одним з метою взаєморозуміння, взаємозбагачення.

– новою формою участі батьків у процесі освіти дітей – активним включенням і участю їх у всіх видах організації освітньої діяльності.

Чому саме STREAM-освіта? Парціальна програма формування культури інженерного мислення у дошкільників «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіті» – це розвиток творчих задатків і здібностей, навичок критичного мислення та розв'язання проблем, підвищення впевненості дитини у власних можливостях; активна комунікація та командна діяльність дошкільників; розвиток інтересу до природничих наук і технічних дисциплін; креативні та інноваційні підходи до проєктної та дизайн-діяльності; підготовка дітей до технологічних інновацій життя. Це зумовлено тим, що фахівцям майбутнього необхідна ґрунтовна і всебічна підготовка, знання з різних галузей – природничих наук, технології, інженерії, математики.

За цих умов дошкільнята в діалозі з дорослим у різних видах продуктивної діяльності та культурних практик регулярно будуть проходити шлях дослідника, знаходячи спосіб розв'язання конкретних проблем (що? з чого? на чому? чим? як? що спочатку? що потім?), накопичуватимуть досвід творчої діяльності, покликаний забезпечити готовність до пошуку вирішення нових проблем, творчого перетворення дійсності. Тому в майбутньому вони будуть конкурентоздатними на ринку праці та сприятимуть розбудові нашої держави.